

Dosarul nr. 1a-2081/21 Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
nr. 1-18148847-02-1a-04102021 Judecător : Andrei Niculcea

D E C I Z I E
În numele Legii

18 ianuarie 2024

municipiul Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

în componența :

Președintele ședinței de judecată

Iurie

Iordan

Judecătorii

Elena Cojocari și

Marcel Juganari

Grefier Iana Leorda, Cristina Ulinici

Cu participarea:

Procurorului

Radu Sâli

Avocatului

Ion Ailoi

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Marina Copeiciuc și apelul părții vătămate Pînzari Nicolae declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 septembrie 2021 în cauza penală de învinuirea lui

Butnaru Vladimir *****, născut la *****,
originar din r-nul *****, s. *****, domiciliat în
mun. Chișinău, str. *****, neangajat în câmpul
muncii, supus militar, căsătorit, un copil la
întreținere, studii medii, fără grad de invaliditate,
fără titluri speciale, grade de calificare, distincții de
stat, posedă limba de stat, cetățean al Republicii
Moldova, anterior condamnat prin:

- Decizia Curții Supreme de Justiție din 01
octombrie 2009 în baza articolelor 186 alin.(5) și
art.188 alin.(5) din Codul penal, cu aplicarea art.84
din Codul penal, la o pedeapsă sub formă de
închisoare pe un termen de 10 ani și 6 luni,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei în prima instanță: 24.04.2018 – 10.09.2021;

Judecarea cauzei în instanța de apel: 04.10.2021 – 24.01.2024.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelului declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Marina Copeiciuc și apelul părții vătămate Pînzari Nicolae declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 septembrie 2021, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. *Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 septembrie 2021, Butnaru Vladimir învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.*

2. *Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, inculpatul Butnaru Vladimir, se învinuiește potrivit rechizitoriului și ordonanței de punere sub învinuire că în luna aprilie a anului 2016, data nefiind stabilită de organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, profitând de încrederea părții vătămate, care fiind dus în eroare prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va achita în două rate, l-a convins pe Pînzari Nicolae să-i transporte două camioane de nisip amestecat cu pietriș pe str. *****, 81 din or. Durești, mun. Chișinău, după care eschivându-se sistematic de la întâlniri și convorbiri cu partea vătămată. În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Butnaru Vladimir, i-au fost cauzate părții vătămate Pînzari Nicolae, daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 3000 lei.*

În cadrul urmăririi penale, acțiunile lui Butnaru Vladimir au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile

În cadrul dezbaterilor judiciare, având în vedere excluderea literei c) de la art.190 alin.(2) din Codul penal, prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea lui Butnaru Vladimir vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal.

3. *Prima instanță și-a întemeiat concluziile de achitare pe faptul, că circumstanțele de fapt constatate din analiza probelor acumulate și administrate în cauza penală impun concluzia că fapta inculpatului nu întrunește elementul infracțiunii de escrocherie, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, nefiind identificată fapta prejudiciabilă alcătuită eventual din acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor și acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod*

alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere, la fel din probele administrate nu s-au stabilit eventuale urmări prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, cât și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

1. 4. Nefiind de acord cu sentința menționată, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Marina Copeiciuc în termen legal a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea totală a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10.09.2021 în privința lui Butnaru Vladimir *****, din motivele expuse în partea descriptivă a apelului, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscut culpabil Butnaru Vladimir *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Pînzari Nicolae.

4.1. În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că instanța de judecată eronat a stabilit că în acțiunile cet. Butnaru Vladimir nu întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art 190 alin (1) cod penal, și anume acțiunea de dobândire a banilor și a modalității aducerii în eroare bazându-se pe următoarele probe:

Instanța a făcut referire, în acest sens, că: „ ... inculpatul Butnaru Vladimir, pe tot parcursul procesului penal, inclusiv în ședința de judecată, a respins învinuirea, motivând că nu se consideră vinovat de săvârșirea faptei imputate și nu are nici o datorie față de partea vătămată. Totodată, declarațiile inculpatului au fost, în principiu, constante și nu conțin contradicții esențiale, versiunea acestuia nefiind combătută prin probele prezentate”.

Astfel, instanța de judecată eronat a apreciat declarațiile părții vătămate și a inculpatului prin ce ilegal a ajuns la concluzia că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic deoarece sunt contradictorii cu cele date la etapa urmăririi penale, care din contra a depus declarații veridice la faza de urmărire penală și ulterior a relatat în fața instanței de judecată, fără careva divergențe, care se confirmă prin totalitatea probelor acumulate în faza de urmărire penală, și anume:

Declarațiile martorului ***** - cu Pînzari Nicolae se cunosc aproximativ din 2013, Nicolae activează în calitate de șofer la un autocamion cu care transportă nisip și pietriș. Din spusele lui Nicolae aproximativ la sfârșitul lui aprilie 2016, de mașina sa care era parcată la intersecția corn. Dumbrava, mun. Chișinău, o persoană de gen masculin care a fost cointereseată să procure un camion de amestec nisip și pietriș s-au înțeles la prețul de 1 500 lei. Peste câteva zile i-a fost livrat un camion de amestec pe str. E. Stratan 81, or. Dur Iești, mun. Chișinău, imediat ce nisipul a fost descărcat Nicolae a telefonat pe Vladislav pentru ca acesta să se

apropie să achite, ulterior acesta din urmă i-a comunicat că mai are nevoie de un camion de nisip și după ce v-a livra al doilea camion îi v-a achita pentru ambele. Peste o perioadă de timp Nicolae i-a mai livrat persoanei date încă un camion de nisip, din nou l-a telefonat, acesta i-a spus să se coboare „La Izvoare” în or. Durlăști, mun. Chișinău, pentru a-i transmite banii, Nicolae s-a apropiat la locul indicat, însă Vladislav nu era acolo l-a telefonat acesta a spus că era necesar de urgență să se deplaseze în altă parte însă, v-a reveni și-i v-a da banii. După care Nicolae a mai încercat de a-l telefona, dar telefonul acestuia era deconectat. A mai menționat, că când a încercat el să-l telefoneze la apelul lui răspundea, a întrebat dacă e Vlad la care acesta /- a confirmat, altceva nu l-a întrebat. La 21 noiembrie 2017 el împreună cu Nicolae, se aflau pe str. E. Stratan 81, or. Durlăști, mun. Chișinău, deoarece a adus niște stâlpi unui vecin de-al lui Vlad, de la care a aflat numărul de telefon al lui Vladislav, totodată l-a rugat să-l sune de pe telefonul său pe acesta. La apelul telefonic Vlad a răspuns și a comunicat că la moment nu este în oraș, iar în fața lor la distanța de 50 m., unde se construia casa lui Vladislav s-a oprit un automobil de model „Volkswagen ” din care a coborât Vlad, Nicolae s-a apropiat de el, i-a pus careva întrebări de ce acesta se eschivează de la plata care i-o datorează pentru camioanele cu nisip, de la început acesta a spus că nu e corect că se v-a achita, dar el i-a spus lui Nicolae ca mai bine să meargă să se adreseze la poliție, ulterior Vlad a început a striga, a-l numi pe Nicolae cu cuvinte necenzurate și a spus ca acesta să meargă la poliție să scrie plângere deoarece el nu-i v-a întoarce banii. La întrebarea ce familie are acesta a refuzat de a l-e comunica. După care ei au urcat în automobil și au plecat. Deasemeni vrea să mai comunice că Nicolae i-a arătat nisipul care a fost descărcat de dumnealui. Totodată, martorul a recunoscut inculpatul drept persoana pe nume Vlad, care la 21 noiembrie 2017 a discutat cu partea vătămată în prezența sa și care a refuzat să-i întoarcă suma de 3000 lei.

Astfel din declarațiile relatate mai sus se confirmă veridicitatea declarațiilor date de către partea vătămată Pînzari Nicolae, cu privire la faptul că în luna aprilie 2016, în timp ce se afla la intersecția șos. Balcani colț cu str. Dumbrava, corn. Trușeni, mun. Chișinău, de el s-a apropiat o persoană necunoscută care s-a prezentat sub numele Vlad care l-a rugat ca cu automobilul său de model „Maz” n/î *****, ca să-i transporte o remorcă de nisip amestecat cu pietriș pentru construcția unei case de locuit pe str. ***** 81, or. Durlăști, mun. Chișinău pe care urma să o procure din r-nul Criuleni, iar el pentru serviciile prestate urma să-i achite suma de 1 500 lei. El a căzut de acord, la care tot în aceea zi s-a deplasat în r-nul Criuleni, de unde a încărcat o remorcă cu nisip cu pietriș, iar ulterior s-a deplasat la locul construcției respective unde și a descărcat nisipul. Peste câteva zile, aflându-se la domiciliul său, a fost din nou telefonat de către Vladislav, i-a comunicat că mai are nevoie încă de o mașină de pietriș, după care îi v-a achita pentru ambele prestări

suma de 3 000 lei. La cîteva zile i-a transportat și a doua mașina cu încărtura respectivă, despre ce a fost anunțat la telefon. Vladislav neaflîndu-se la domiciliul său, i-a propus ca să se întâlnească la locul unde la moment se află și anume în or. Durlești, mun. Chișinău, lângă izvoare, pentru a-i achita banii pentru prestările indicate. Ajungînd la locul indicat Vladislav nu mai era pe loc, iar telefonul său era deconectat. După nenumărate încercări să-l contacteze la telefon pe Vladislav, robotul telefonului său îi răspundea că așa număr nu este. La data de 21.11.2017 aflîndu-se, pe str. *****, 85, or. Durlești, mun. Chișinău, întîmplător s-a întîlnit cu Vladislav, pe care /- a întrebat cînd îi întoarce suma de bani pentru prestările acordate la care ultimul nu a recunoscut faptul că a primit de la el careva sumă de bani. Totodată, partea vătămată a recunoscut inculpatul drept persoana pe nume Vlad care l-a amăgit și nici pînă în prezent nu i-a achitat suma de 3000 lei pentru transportarea celor două camioane cu nisip în anul 2016.

Din conținutul declarațiilor martorului ***** se confirmă declarații părții vătămate, referitor la faptul că a fost amăgit de către inculpat că îi va achita integral suma de 3000 lei după ce îi va aduce și al doilea camion cu nisip, care ulterior s-a eschivat, nu răspundea la apelurile telefonice ale părții vătămate, și-a schimbat numărul de telefon și nu a încercat în nici un fel să contacteze partea vătămată, astfel suntem prezenți în situația în care declarațiile martorului acuzării și a părții vătămate coroborează între ele și confirmă un fapt important pentru soluționarea justă a prezentei cauzei penale, care eronat nu a fost apreciat de către instanța de judecată.

Instanța de judecată a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Butnaru Vladimir lipsește latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) bazându-se doar pe declarațiile inculpatului, care nu se confirmă prin alte probe, lucru care este inadmisibil pentru emiterea unei sentinței pe marginea cauzei penale. Consider că instanța de judecată nu a ținut cont de un moment foarte important la aprecierea declarațiilor inculpatului, care în scopul evitării răspunderii penale pentru acțiunile comise a refuzat să facă careva declarații, doar s-a expus în ultimul cuvînt. În această ordine de idei se atestă tactica inculpatului de apărarea sa, care are ca scop atenuarea situației create în urma acțiunilor sale infracționale.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, se manifestă prin intenție directă, cu scop de cupiditate, adică de dobîndire a bunurilor altei persoane.

Pentru situația în cauză, sunt relevante prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, conform căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția

să-și execute angajamentul asumat. Consideră că și latura subiectivă de asemenea și-a găsit reflectare în speță.

Instanța de fond a preluat indubitabil poziția părții apărării, precum că actul juridic încheiat între părți cade în sfera relațiilor civile. Poziție care urmează a fi apreciată critic. Or în speță este clar că la momentul înțelegerii Butnaru Vladimir a dus în eroare partea vătămată, asumându-și obligația achitării sumei de 3000 pentru transportarea nisipului, deși cunoștea cu certitudine că nu-și va onora obligațiile asumate, din care cauză a încercat să se eschiveze de la partea vătămată.

Astfel, potrivit Deciziei Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 152/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin. (1) din Codul penal din 15 noiembrie 2018, textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean” conduce la ideea că consimțământul victimei este viciat la momentul încheierii actului juridic prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii. Autorul îi creează victimei o reprezentare falsă a realității.

În cazul dat se exclude suprapunerea laturii civile și cele penale, deși sunt evidente asemănările. Totuși, rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor.

Este adevărat că condițiile în baza cărora poate fi imputată infracțiunea de escrocherie sunt similare cu cazurile de nulitate a contractului viciat de eroare și a contractului încheiat prin doi. Totuși, între aceste instituții există deosebiri.

Eroarea ca viciu de consimțământ poate fi invocată și în cazul în care ambele părți au avut o falsă reprezentare a împrejurărilor la încheierea unui act juridic, precum și în cazul în care o parte co-contractantă s-a aflat în eroare din cauze obiective, nu neapărat din cauza inducerii sale în eroare. Însă, în cazul escrocheriei, elementul subiectiv al acestei infracțiuni constă în intenția directă. Autorul este conștient că induce în eroare și că prin acest fapt produce o pagubă, în vederea realizării unui folos material injust (intenție calificată prin scop). Totuși, escrocheria, așa cum este reglementată în articolul 190 Cod penal, prezintă similitudini cu instituția dolului civil, care presupune, de asemenea, o inducere în eroare. Diferența constă în faptul că, în cazul escrocheriei, autorul urmărește obținerea unui profit în dauna patrimoniului altei persoane, iar nu simpla viciere a consimțământului pentru a determina o persoană să încheie un act juridic.

Consideră că Butnaru Vladimir de la bun început conștientiza faptul că nu-și va onora obligațiile asumate, adică nu va achita pentru serviciile de transportare a materialelor de construcție, anume acest fapt și înlătură caracterul civil al cazului.

Concluzionează că instanța de judecată a luat decizia eronată conform căreia fapta comisă de către Butnaru Vladimir nu întrunește elementele constitutive infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, ajungând la această concluzia doar din declarațiile inculpatului fără a aprecia ansamblu probatoriului administrat în cadrul prezentei cauzei penale care demonstrează incontestabil comiterea de către Butnaru Vladimir a infracțiunii de către este învinuit.

*La fel, nefiind de acord cu sentința primei instanțe a declarat apel și partea vătămată ***** prin care solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 10.09.2021 cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu admiterea acțiunii civile și a încasa de la inculpatul Butnaru Vladimir a prejudiciului material în sumă de 3000 lei.*

În argumentarea apelului partea vătămată a invocat că, necățind la faptul că acuzatorul de stat și reprezentantul părții vătămate au pledat pentru condamnarea inculpatului în baza art.190 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată analizând probele administrate în cadrul ședinței de judecată a dispus achitarea lui Butnaru Vladimir, motivînd că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal.

Partea vătămată Pînzari Nicolae a declarat că în luna aprilie 2016 aflîndu-se cu automobilul personal de model MAZ cu n/î ***** la birja de pe șos. Balcani, unde a venit Butnaru Vladimir și la rugat să-i transporte la casa pe care o construiește un automobil cu prundiș pentru care s-a achitat. Altă dată la rugămintea ultimului s-a dus cu un bărbat pe nume Mereacre domiciliat în ***** cu autmobilul ultimului de model Zii cu materiale de construcții și anume nisip pentru care s- achitat. Ulterior Pînzari Nicolae i-a mai dus la rugămintea lui Butnaru Vladimir două autmobile de model MAZ cu n/î ***** cu materiale de construcții - prundiș la casa pe care o construia acesta pe str.*****, 81 din *****, *****, însă el s-a achitat doar parțial pentru prima mașină spunîndu-i să-i mai aducă un automobil cu prundiș, prețul căruia era de 2000 (două mii) lei și atunci îi va achita suma integrală de 3000 (trei mii) lei. Atunci Pînzari Nicolae a fost de acord și i-a mai dus la domiciliul lui Butnaru Vladimir un autmobil de model MAZ cu n/î ***** cu materiale de construcții - prundiș după care fapt ultimul i-a spus că nu are sume bănești la moment și îi va achita în timpul apropiat la ce Pînzari Nicolae l-a crezut. Peste vre-o cîteva zile văzînd că Butnaru Vladimir nu-l sună pentru ai întoarce datoria a început el să-l sune și ultimul îi spunea că în timpul apropiat o să-i achite datoria, iar ulterior nu mai răspundea la telefon. Intr-o zi s-a apropiat de el ***** la birjă care la rugat să-i transporte niște pari din beton, el a fost de acord, însă i-a spus că este ocupat o jumate de oră și atunci ultimul a mers cu Pînzari Nicolae cu automobilul VAZ prin or. Durlești unde trebuia să lase niște pari, apoi au mers pe str.***** și i-a arătat lui ***** că aici locuiește Butnaru Vladimir, care

nu s-a achitat pentru materialul de construcții în sumă de 3000 lei și în acel moment a hotărât să-l sune însă telefonul nu răspundea și în acel moment s-a apropiat de un vecin și i-a cerut numărul de telefon a inculpatului, fiind un alt număr pe care a sunat și Butnaru Vladimir i-a răspuns spunându-i că este în Vamă, dar tot odată acesta s-a apropiat de casa sa. În timpul discuției care a avut loc între ei, la întrebarea lui Pînzari Nicolae când se va achita cu datoria pentru materialele de construcție în mărime de 3000 lei Butnaru Vladimir i-a spus că el are diferite legături și nu se va achita pentru materialele ce i-au fost aduse, după care fapt Pînzari Nicolae s-a adresat la poliție cu o plângere. De asemenea venitul curat pe care îl are este de 3000 (trei mii) lei lunar și suma menționată pentru el este un prejudiciu considerabil.

Martorul ***** a comunicat că la data de 21.11.2017 l-a sunat pe Pînzari Nicolae căruia i-a spus că are nevoie să-l ajute cu automobilul său să transporte niște piloni de la Ialoveni la ce ultimul i-a spus că mai este puțin ocupat și dacă dorește să vină la el la birja de pe șos. Balcani, ceia ce a și făcut. Ajungând acolo Pînzari Nicolae era cu automobilul său de model VAZ, acesta spunându-i că se eliberează peste jumătate de oră deoarece în remorca automobilului avea niște piloni pentru construcții au mers pe o stradă unde se construiau case pentru ai descărca conform înțelegerii. Trecând pe la aceste case Pînzari Nicolae îi povestea că la una din casele respective trăește Butnaru Vladimir care de o perioadă bună refuză să-i achite pentru materialele de construcție - prundiș pe care i lea dus în două automobile de model MAZ cu n/î ***** din care i-a achitat doar din primul automobil parțial, fiindu-i dator cu 3000 (trei mii) lei. În acest moment Pînzari Nicolae a încercat să-l sune pe Butnaru Vladimir, însă telefonul îi era deconectat. Atunci dînșii s-au apropiat de un vecin al ultimului și l-au rugat să-i deie numărul de telefon și atunci au văzut că acesta are alt număr pe care l-a sunat și răspunzându-i la întrebare unde este la ce Butnaru Vladimir i-a spus că este în Vamă și că acasă n-o să fie degrabă, însă în acel timp dînsul se apropia cu automobilul său de casa sa. Ulterior au stat de vorbă și la întrebarea lui Pînzari Nicolae, când se va achita cu datoria pe care o are în mărime de 3000 (trei mii) lei, Butnaru Vladimir i-a spus că n-o să-i achite nimic și că el are multe legături. După aceia împreună au mers la poliție unde au depus o plângere.

Consideră că vinovăția lui Butnaru Vladimir este dovedită prin declarațiile directe ale părții vătămate Pînzari Nicolae și care corect a descris circumstanțele cum a fost depozitat de suma bănească în mărime de 3000 (trei mii) lei. De asemenea și depozițiile lui Antoniuc Nicolae care a confirmat discursul părții vătămate Pînzari Nicolae și a inculpatului Butnaru Vladimir din care se confirmă că ultimul în mod obraznic i-a refuzat că îi va achita suma bănească pe care o are datorie în mărime de 3000 (trei mii) lei, motivînd că are multe legături și nu se teme de nimeni.

Procedura de citare legal executată.

5.În şedinţa de judecată a instanţei de apel procurorul în Procuratura de Circumscripţie Radu Săli a solicitat admiterea apelurilor declarate de către acuzatorul de stat şi partea vătămată ***** în temeiul motivelor de fapt şi de drept invocate.

Partea vătămată ***** la fel a solicitat admiterea apelurilor declarate de către el şi acuzatorul de stat, în temeiul motivelor expuse.

5.1.Avocatul Ion Ailoi în numele inculpatului şi inculpatul Butnaru Vladimir au solicitat respingerea apelurilor declarate ca fiind nefondate, cu menţinerea sentinţei fără modificări.

6.Deliberând asupra motivelor invocate în apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanţă şi instanţa de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului şi cel al părţii vătămate ***** urmează a fi admise, cu casarea totală a sentinţei atacate şi pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

7.Conform art. 414 alin. (1) CPP, „instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din dosar şi oricăror probe noi, prezentate în instanţa de apel”, şi alin. (2) - „instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale, examinate de prima instanţă, prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal”.

Colegiul penal consideră că instanţa de fond, la pronunţarea sentinţei, eronat a apreciat probele, fără a ţine seama de cerinţele art. 101 Cod Procedură Penală, conform căroră, 1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, motiv din care pripit a ajuns la concluzia de achitare în privinţa lui Butnaru Vladimir pe art. 190 alin.(1) Cod penal din motiv că, fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii.

8.Colegiul penal, analizând şi apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 CPP, conform căroră, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, **constată următoarele:**

8.1 Inculpatul Butnaru Vladimir, în luna aprilie a anului 2016, data nefiind stabilită de organul de urmărire penală, urmărind scopul dobândirii ilicite a

bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, profitând de încrederea părții vătămate, care fiind dus în eroare prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va achita în două rate, l-a convins pe Pînzari Nicolae să-i transporte două camioane de nisip amestecat cu pietriș pe str. *****, 81 din or. Durlești, mun. Chișinău, după care eschivându-se sistematic de la întâlniri și convorbiri cu partea vătămată. În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Butnaru Vladimir, i-au fost cauzate părții vătămate Pînzari Nicolae, daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 3000 lei.

În cadrul urmăririi penale, acțiunile lui Butnaru Vladimir au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile

În cadrul dezbaterilor judiciare, având în vedere excluderea literei c) de la art.190 alin.(2) din Codul penal, prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea lui Butnaru Vladimir vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, după semnele calificative - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.*

9. *În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul Butnaru Vladimir în temeiul prevederilor art. 66 alin. (2) pct. 8) din Codul de procedură penală a refuzat să facă declarații, însă în cadrul ultimului cuvânt a menționat că pentru dânsul suma de 3000 lei nu este una mare. El nu se consideră vinovat și nu înțelege pretențiile părții vătămate.*

Fiind audiat în instanța de apel inculpatul Butnaru Vladimir a declarat că, învinuirea îi este clară, vina nu o recunoaște. Nu este de acord cu apelurile declarate, susține sentința primei instanțe. Susține declarațiile oferite anterior, suplimentar nu are nimic de adăugat.

10. *Analizând declarațiile inculpatului în raport cu probele administrate pe parcursul cercetării judecătorești Colegiul penal reține că acestea sunt pur formale, controversate, eronate și urmează a fi apreciate critic, odată ce, nu se coroborează cu celelalte probe administrate, vina lui de săvârșirea infracțiunii incriminate fiind dovedită deplin prin următoarele probe, cum ar fi:*

- **declarațiile părții vătămate** ***** care fiind audiat în ședința de judecată a menționat că în anul 2016, luna aprilie, Butnaru Vladimir a venit la birjă, pe adresa, șos. Balcani și căuta o mașină de mare tonaj. S-a apropiat de dânsul și i-a

spus că vrea să construiască o casă la Durlești, solicitându-i să-i ducă materialele de construcție pe adresa indicată. El activa pe mijlocul de transport de model MAZ n/î ***** și i-a explicat cât costă acest serviciu, fiind de aproximativ 2000 lei. Inculpatului i-a dus două mașini, o dată cu un ZIL și alta cu un MAZ. Băiatul a lăsat banii la lucrători. Pentru marfa cu mașina de model ZIL, inculpatul s-a achitat, iar pentru serviciile cu mijlocul de transport MAZ, inculpatul nu s-a achitat. Au fost cazuri când i-a mai dus materialele de construcție și s-a achitat. Dar ultimele dați nu s-a achitat. El îl suna, iar inculpatul îi spunea că este la vamă. S-a apropiat de un vecin și l-a întrebat numărul de telefon al lui Butnaru Vladimir. I-a dat alt număr, decât îl avea el. S-a întâlnit cu inculpatul, însă acesta nu a dorit să achite, invocând că are diferite legături. Ulterior, a plecat la poliție și cu un polițist a mers la adresa de domiciliu a inculpatului, pe str. Erimei Stratan, or. Durlești, unde ultimul a comunicat că nu se va achita și că poate depune plângere unde dorește că el are persoanele care îl apără. A arătat unui ofițer de poliție unde locuiește Butnaru Vladimir și ulterior s-a intentat dosar penal. Prima dată când a mers cu camionul de model MAZ, Butnaru Vladimir i-a achitat, deoarece era cu soția lui. Când i-a dus materialele de construcție nu i-a achitat, comunicându-i că-i va achita ulterior, dar până la moment nu i-a achitat nimic. L-a sunat și el i-a zis că este la vamă, dar de fapt era pe drum spre casă. El era în apropiere de casa inculpatului și ultimul apăruse la domiciliu, la care el i-a solicitat să-i achite, iar el nu accepta. Când a mers cu mașina de Model MAZ el era singur, însă erau persoane pe șantier. Nu deține nicio factură. Persoana cu mijlocul de transport de model Zil are numele Mereacre și locuiește în or. Durlești. Niciodată Butnaru Vladimir nu a încercat să-l sune, doar el îl telefona și primea răspuns că are cine să-l apere. Venitul său lunar a fost de aproximativ 3000 lei, iar suma de 3000 lei pentru dânsul este una considerabilă. A susținut că a dus două mașini, a folosit automobilul său, a cheltuit combustibil, acesta fiind și prejudiciul cauzat. (f.d. 164-165, 181).

*Fiind audiat în ședința instanței de apel partea vătămată ***** a declarat că, susține declarațiile oferite anterior. Pînă la cazul dat pe Butnaru Vladimir nu l-a cunoscut. Consideră că ultimul l-a amăgit. A venit la vilă în anul 2018, avea nevoie de transport. În acea perioadă se ocupa cu transportarea. Era cu mașina sa, se urca la deall și eu convenit să-i facă un serviciu de transport de 3000 lei. S-au înțeles la suma de 3000 lei. După ce i-a făcut serviciul inculpatul i-a achitat niște bani, după care trebuia să-i mai dea. Trebuia să-i mai aducă o mașină de nisip. A trecut mult timp până s-a adresat la poliție. Inculpatul nu-i răspundea la telefon. Cînd stătea de vorbă cu niște veci l-a telefonat de pe numărul vecinilor, iar între timp l-a văzut pe inculpat că intra cu mașina, întrebându-l de ce nu răspunde, la care inculpatul s-a enervat răspunzându-i că nu-i mai întoarce nimic. Nu dispune de nici un act, nici un*

înscris.

În cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond acuzatorul de stat nu a asigurat proba cu martorul din partea acuzării *****.

Însă, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond *martorul ****** a declarat că cu Pînzari Nicolae se cunosc aproximativ din 2013, Nicolae activează în calitate de șofer la un autocamion cu care transportă nisip și pietriș. Din spusele lui Nicolae aproximativ la sfârșitul lui aprilie 2016, de mașina sa care era parcată la intersecția corn. Dumbrava, mun. Chișinău, o persoană de gen masculin care a fost cointereseată să procure un camion de amestec nisip și pietriș s-au înțeles la prețul de 1 500 lei. Peste câteva zile i-a fost livrat un camion de amestec pe str. E. Stratan 81, or. Durlești, mun. Chișinău, imediat ce nisipul a fost descărcat Nicolae a telefonat pe Vladislav pentru ca acesta să se apropie să achite, ulterior acesta din urmă i-a comunicat că mai are nevoie de un camion de nisip și după ce v-a livra al doilea camion îi v-a achita pentru ambele. Peste o perioadă de timp Nicolae i-a mai livrat persoanei date încă un camion de nisip, din nou l-a telefonat, acesta i-a spus să se coboare „La Izvoare” în or. Durlești, mun. Chișinău, pentru a-i transmite banii, Nicolae s-a apropiat la locul indicat, însă Vladislav nu era acolo l-a telefonat acesta a spus că era necesar de urgență să se deplaseze în altă parte însă, v-a reveni și-i v-a da banii. După care Nicolae a mai încercat de a-l telefona, dar telefonul acestuia era deconectat. A mai menționat, că *cînd a încercat el să-l telefoneze la apelul lui răspundea, a înterbat dacă e Vlad la care acesta /- a confirmat*, altceva nu l-a întrebat. La 21 noiembrie 2017 el împreună cu Nicolae, se aflau pe str. E. Stratan 81, or. Durlești, mun. Chișinău, deoarece a adus niște stâlpi unui vecin de-al lui Vlad, de la care a aflat numărul de telefon al lui Vladislav, totodată l-a rugat să-l sune de pe telefonul său pe acesta. *La apelul telefonic Vlad a răspuns și a comunicat că la moment nu este în oraș, iar în fața lor la distanța de 50 m., unde se construia casa lui Vladislav s-a oprit un automobil de model „Volkswagen” din care a coborît Vlad, Nicolae s-a apropiat de el, i-a pus careva întrebări de ce acesta se eschivează de la plata care i-o datorează pentru camioanele cu nisip, de la început acesta a spus că nu e corect că se v-a achita, dar el i-a spus lui Nicolae ca mai bine să meargă să se adreseze la poliție, ulterior Vlad a început a striga, a-l numi pe Nicolae cu cuvinte necenzurate și a spus ca acesta să meargă la poliție să scrie plângere deoarece el nu-i v-a întoarce banii.* La întrebarea ce familie are acesta a refuzat de a l-e comunica. După care ei au urcat în automobil și au plecat. Deasemeni vrea să mai comunice că Nicolae i-a arătat nisipul care a fost descărcat de dumnealui. Totodată, martorul a recunoscut inculpatul drept persoana pe nume Vlad, care la 21 noiembrie 2017 a discutat cu partea vătămată în prezența sa și care a refuzat să-i întoarcă suma de 3000 lei.

Astfel din declarațiile relatate mai sus se confirmă veridicitatea declarațiilor

date de către partea vătămată Pînzari Nicolae, cu privire la faptul că în luna aprilie 2016, în timp ce se afla la intersecția șos. Balcani colț cu str. Dumbrava, corn. Trușeni, mun. Chișinău, de el s-a apropiat o persoană necunoscută care s-a prezentat sub numele Vlad care l-a rugat ca cu automobilul său de model „Maz” n/î *****, ca să-i transporte o remorcă de nisip amestecat cu pietriș pentru construcția unei case de locuit pe str. ***** 81, or. Durlești, mun. Chișinău pe care urma să o procure din r-nul Criuleni, iar el pentru serviciile prestate urma să-i achite suma de 1 500 lei. El a căzut de acord, la care tot în aceea zi s-a deplasat în r-nul Criuleni, de unde a încărcat o remorcă cu nisip cu pietriș, iar ulterior s-a deplasat la locul construcției respective unde și a descărcat nisipul. Peste câteva zile, aflându-se la domiciliul său, a fost din nou telefonat de către Vladislav, i-a comunicat că mai are nevoie încă de o mașină de pietriș, după care îi v-a achita pentru ambele prestări suma de 3 000 lei. La câteva zile i-a transportat și a doua mașina cu încărtura respectivă, despre ce a fost anunțat la telefon. Vladislav neaflându-se la domiciliul său, i-a propus ca să se întâlnească la locul unde la moment se află și anume în or. Durlești, mun. Chișinău, lângă izvoare, pentru a-i achita banii pentru prestările indicate. Ajungînd la locul indicat Vladislav nu mai era pe loc, iar telefonul său era deconectat. După nenumărate încercări să-l contacteze la telefon pe Vladislav, robotul telefonului său îi răspundea că așa număr nu este. La data de 21.11.2017 aflându-se, pe str. *****, 85, or. Durlești, mun. Chișinău, întâmplător s-a întâlnit cu Vladislav, pe care /- a întrebat cînd îi întoarce suma de bani pentru prestările acordate la care ultimul nu a recunoscut faptul că a primit de la el careva sumă de bani. Totodată, partea vătămată a recunoscut inculpatul drept persoana pe nume Vlad care l-a amăgit și nici până în prezent nu i-a achitat suma de 3000 lei pentru transportarea celor două camioane cu nisip în anul 2016.

Din conținutul declarațiilor martorului ***** se confirmă declarații părții vătămate, referitor la faptul că a fost amăgit de către inculpat că îi va achita integral suma de 3000 lei după ce îi va aduce și al doilea camion cu nisip, care ulterior s-a eschivat, nu răspundea la apelurile telefonice ale părții vătămate, și-a schimbat numărul de telefon și nu a încercat în nici un fel să contacteze partea vătămată, astfel suntem prezenți în situația în care declarațiile martorului acuzării și a părții vătămate coroborează între ele și confirmă un fapt important pentru soluționarea justă a prezentei cauzei penale, care eronat nu a fost apreciat de către instanța de judecată.

11. Analizând declarațiile părții vătămate, apreciindu-le, conform prevederilor art. 101 Cod Procedură Penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, Colegiul penal constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) și care combat poziția primei instanțe precum că fapta

acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, motiv din care Butnaru Vladimir a fost achitat.

12. De asemenea, Colegiul penal consideră că vina inculpatului Rotaru Vasile, în comiterea infracțiunii imputate, prevăzute de art. 287 alin.2) Cod penal este pe deplin dovedită și de următoarea sistemă de probe și documente, cum ar fi:

- Procesul verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 12.12.2017 (f.d.2);
- Plângerea depusă de către Pînzari Nicolae la 22.11.2017 (f.d.7-8);
- Procesul verbal de confruntare din 28 martie 2018, prin care a fost efectuată confruntarea între bănuitul Butnaru Vladimir și partea vătămată Pînzaru Nicolae (f.d.44-45);
- Certificatul nr.34 din 23.06 2021, eliberat de SA Firma de Construcție a Drunurilor „Edilitate”, prin care se confirmă că suma veniturilor obținute de Pînzari Nicolae pentru perioada noiembrie 2020 – iunie 2021 a constituit 45 669, 11 lei. (f.d. 178).

Astfel, Colegiul penal consideră că, aceste probe scrise și documentele examinate, coroborează cu declarațiile părții vătămate și martorului acuzării date la urmărirea penală, în instanța de fond și cea de apel, cât și cu întreaga sistemă de probe analizată și apreciată mai sus prin prisma prevederilor art. 101 CPP, indică că Butnaru Vladimir prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută la art. 190 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.*

13. Astfel, Colegiul indică că potrivit art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Conform art. 52 din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componente infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Subsecvent, art. 113 din Codul penal, pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În continuare, Colegiul indică că potrivit art. 14 din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.

Colegiul penal relevă că potrivit doctrinei, Obiectul juridic special al escrocheriei are un caracter complex. Obiectul juridic principal al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul juridic secundar al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere. Obiectul material al infracțiunii este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua.

Prin înșelăciune se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciune activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate.

Subiectul este persoana fizică, responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încap

îndoială că, atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitatea nu le are își demonstrează rea-voință în raport cu victima.

Totodată, relevant este și faptul că, imixtiunea penalului în sfera privată, sferă bazată pe principiul egalității părților, trebuie privită ca o ultimă măsură. Dacă ambele părți – debitorul și creditorul obțin profituri de pe urma parteneriatului lor, rămânând proprietari asupra bunurilor sale (sau una dintre părți suferă prejudicii sub forma venitului ratat, fără a pierde însă dreptul de proprietate), atunci raporturile dintre cele două părți trebuie să rămână în continuare pe tărâmul dreptului civil.

Astfel, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate. La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante: 1) maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile (de exemplu, cheltuie imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate victimei); 2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica; 3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează nedorința lui de a-și executa angajamentele; 4) făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

În acest context, Colegiul penal relevă că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Butnaru Vladimir lipsește latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) bazându-se doar pe declarațiile inculpatului, care nu se confirmă prin alte probe, lucru care este inadmisibil pentru emiterea unei sentinței pe marginea cauzei penale.

Astfel, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul a refuzat să facă careva declarații, ci doar s-a expus în ultimul cuvânt, menționând că, nu se consideră vinovat și nu are de gând să se achite, pentru el suma de 3000 lei nu este mare. În această ordine de idei se atestă tactica inculpatului de apărare a sa, care are ca scop atenuarea situației create în urma acțiunilor sale infracționale.

Pentru situația în cauză, sunt relevante prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, conform căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Colegiul penal consideră că și latura subiectivă de asemenea și-a găsit reflectare în speță, iar instanța de fond a preluat indubitabil poziția părții apărării, precum că actul juridic încheiat între părți cade în sfera relațiilor civile. Poziție care urmează a fi apreciată critic. Or în speță este clar că la momentul înțelegerii Butnaru Vladimir a dus în eroare partea vătămată, asumându-și obligația achitării sumei de 3000 pentru transportarea nisipului, deși cunoștea cu certitudine că nu-și va onora obligațiile asumate, din care cauză a încercat să se eschiveze de la partea vătămată.

Astfel, potrivit Deciziei Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 152/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin. (1) din Codul penal din 15 noiembrie 2018, textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean” conduce la ideea că consimțământul victimei este viciat la momentul încheierii actului juridic prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii. Autorul îi creează victimei o reprezentare falsă a realității.

Astfel, în speță, se constată cu certitudine că Butnaru Vladimir de la bun început conștientiza faptul că nu-și va onora obligațiile asumate, adică nu va achita pentru serviciile de transportare a materialelor de construcție, și anume acest fapt și înlătură caracterul civil al cazului.

Prin urmare, instanța de fond a luat decizia eronată conform cărei fapta comisă de către Butnaru Vladimir nu întrunește elementele constitutive infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, ajungând la această concluzia doar din declarațiile inculpatului fără a aprecia ansamblu probatoriului administrat în cadrul prezentei cauzei penale care demonstrează incontestabil comiterea de către Butnaru Vladimir a infracțiunii de escrocherie.

14. Așadar, Colegiul Penal *constată în acțiunile inculpatului Butnaru Vladimir semnele constitutive ale componentei de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod Penal.*

Colegiul penal reține că, în pofida faptului că vinovăția lui Butnaru Vladimir în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită deplin, instanța de judecată, contrar dispozițiilor art. 24 Cod de procedură penală, a admis unilateral poziția invocată de către partea apărării și fără a da o apreciere obiectivă probelor prezentate de partea acuzării și examinate în ședințele de judecată a hotărât achitarea inculpatului.

Mai mult ca atât, la baza sentinței de achitare instanța a reținut doar declarațiile inculpatului, care de fapt în cadrul ședinței de judecată a refuzat de a da

declarații însă în ultimul cuvânt a negat comiterea infracțiunii incriminate, menționând că nu are de gând să se achite, iar pentru el suma de 3000 lei nu este una mare.

Astfel, Colegiul penal apreciază critic motivele invocate în sentința de achitare și anume, că circumstanțele de fapt constatate din analiza probelor acumulate și administrate în cauza penală impun concluzia că fapta inculpatului nu întrunește elementul infracțiunii de escrocherie, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, nefiind identificată fapta prejudiciabilă alcătuită eventual din acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor și acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere, la fel din probele administrate nu s-au stabilit eventuale urmări prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, cât și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Colegiul penal consideră eronată concluzia instanței de fond că, acuzarea adusă inculpatului Butnaru Vladimir se bazează în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate Pînzari Nicolae care afirmă că i-a transportat inculpatului cu mijlocul de transport materiale de construcție, pentru serviciile căruia inculpatul urma să achite suma de 3000 lei, însă ultimul a refuzat, cauzându-i o daună considerabilă, or, instanța de judecată eronat a apreciat declarațiile părții vătămate și a inculpatului prin ce eronat a ajuns la concluzia că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic deoarece sunt contradictorii cu cele date la etapa urmăririi penale, care din contra a depus declarații veridice la faza de urmărire penală și ulterior a relatat în fața instanței de judecată, fără careva divergențe, care se confirmă prin totalitatea probelor acumulate în faza de urmărire penală

Astfel din înscrisurile anexate la materialele cauzei se confirmă veridicitatea declarațiilor date de către partea vătămată Pînzari Nicolae, cu privire la faptul că în luna aprilie 2016, în timp ce se afla la intersecția șos. Balcani colț cu str. Dumbrava, corn. Trușeni, mun. Chișinău, de el s-a apropiat o persoană necunoscută care s-a prezentat sub numele Vlad care l-a rugat ca cu automobilul său de model „Maz” n/î *****, ca să-i transporte o remorcă de nisip amestecat cu pietriș pentru construcția unei case de locuit pe str. ***** 81, or. Durlești, mun. Chișinău pe care urma să o procure din r-nul Criuleni, iar el pentru serviciile prestate urma să-i achite suma de 1 500 lei. El a căzut de acord, la care tot în aceea zi s-a deplasat în r-nul Criuleni, de unde a încărcat o remorcă cu nisip cu pietriș, iar ulterior s-a deplasat la locul construcției respective unde și a descărcat nisipul. Peste câteva zile, aflându-se la domiciliul său, a fost din nou telefonat de către Vladislav, i-a comunicat că mai are nevoie încă de o mașină de pietriș, după care îi v-a achita pentru ambele prestări suma de 3 000 lei. La câteva zile i-a transportat și a doua mașină cu încărtura respectivă, despre ce a fost anunțat la telefon. Vladislav

neafându-se la domiciliul său, i-a propus ca să se întâlnească la locul unde la moment se află și anume în or. Durlești, mun. Chișinău, lângă izvoare, pentru a-i achita banii pentru prestările indicate. Ajungând la locul indicat Vladislav nu mai era pe loc, iar telefonul său era deconectat. După nenumărate încercări să-l contacteze la telefon pe Vladislav, robotul telefonului său îi răspundea că așa număr nu este. La data de 21.11.2017 aflându-se, pe str. *****, 85, or. Durlești, mun. Chișinău, întâmplător s-a întâlnit cu Vladislav, pe care /- a întrebat când îi întoarce suma de bani pentru prestările acordate la care ultimul nu a recunoscut faptul că a primit de la el careva sumă de bani. Totodată, partea vătămată a recunoscut inculpatul drept persoana pe nume Vlad care l-a amăgit și nici până în prezent nu i-a achitat suma de 3000 lei pentru transportarea celor două camioane cu nisip în anul 2016.

Din conținutul declarațiilor martorului ***** se confirmă declarațiile părții vătămate, referitor la faptul că a fost amăgit de către inculpat că îi va achita integral suma de 3000 lei după ce îi va aduce și al doilea camion cu nisip, care ulterior s-a eschivat, nu răspundea la apelurile telefonice ale părții vătămate, și-a schimbat numărul de telefon și nu a încercat în nici un fel să contacteze partea vătămată, astfel se confirmă situația în care declarațiile martorului acuzării și a părții vătămate coroborează între ele și confirmă un fapt important pentru soluționarea justă a prezentei cauzei penale, care eronat nu a fost apreciat de către instanța de judecată .

Astfel, făcând o analiză a declarațiilor inculpatului și a versiunii înaintate de el în susținerea apărării, raportându-le la materialul probator administrat, Colegiul penal consideră că depozițiile inculpatului poartă un caracter declarativ, nu au fost confirmate de nici un procedeu probatoriu.

15.În această ordine de idei Colegiul penal reiterează că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia de a-l achita pe Butnaru Vladimir din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Ținând cont de cele menționate mai sus Colegiul atestă, că acțiunile inculpatului Butnaru Vladimir întrunesc elementele infracțiunii în baza cărora i-a fost înaintată învinuirea de către acuzatorul de stat și anume infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal.

Or, argumentele invocate de prima instanță nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate, prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal.

Reieșind din cele expuse mai sus Colegiul Penal conchide, că instanța de fond a pronunțat o sentință nefondată. Astfel, în scopul demonstrării vinovăției

inculpatului au fost acumulate și cercetate suficiente probe, cercetate în modul prevăzut de lege, ce confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului, conform calificării stabilite de către acuzatorul de stat.

16. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal, ține cont în conformitate cu prevederile art. 75 Codul Penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care îi agravează ori atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpatului nu au fost stabilite.

Astfel, la stabilirea măsurii de pedeapsă Colegiul penal ia în considerație caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, de faptul că antecedente penale sunt stinse, că inculpatul nu și-a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește și consideră că corectarea și reeducarea lui este posibilă cu aplicarea pedepsei în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare, pe un termen de 1 (unu) an, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, or inculpatul nu este la prima sa abatere de la legea penală.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Conform art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul penal, termenul de prescripție este de 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Iar, conform prevederilor art. 60 alin. (5) din Codul penal, prescripția se suspendă, dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărire penală sau de la judecata prin schimbarea domiciliului, actelor de identitate etc. Într-o asemenea situație timpul suspendării prescripției nu intra în termenul de prescripție, iar curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau al autodenunțării.

Prin urmare, în speță instanța de apel reține că Butnaru Vladimir a comis infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) din Codul penal, în luna aprilie 2016, astfel, curgerea termenului de prescripție urmează a fi calculat din această perioadă, cu suspendarea acestuia pe perioada anunțării în căutare 16.01.2019 - 25.05.2021.

Astfel, din momentul comiterii faptelor și pînă la data pronunțării prezentei decizii a trecut o perioadă mai mare de 5 ani, considerent din care, Colegiul relevă că deși inculpatul a comis infracțiunea prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, care constituie fapte prejudiciabile prevăzute de Legea penală, pasibile de răspundere penală, inculpatul urmează a fi liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Dat fiind faptul că în cadrul cercetării judecătorești partea vătămată ***** a declarat că în urma comiterii infracțiunii de către Butnaru Vladimir , i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 3000 lei, Colegiul penal va dispune încasarea de la Butnaru Vladimir în beneficiul părții vătămate Pînzari Nicolae suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma comiterii infracțiunii.

17. Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia despre necesitatea admiterii apelului procurorului și cel al părții vătămate Pînzari Nicolae casează total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 septembrie 2021, privindu-l pe Butnaru Vladimir, și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

În conformitate cu art.415, 417-418, Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Admite apelul procurorului și cel al părții vătămate Pînzari Nicolae casează total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 septembrie 2021, privindu-l pe Butnaru Vladimir, și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, după cum urmează.

Se recunoaște vinovat Butnaru Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, și se stabilește o pedeapsă sub formă de 1 (unu) an închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu liberarea acestuia de pedeapsă, în baza art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se încasează de la Butnaru Vladimir în beneficiul părții vătămate Pînzari Nicolae suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma comiterii infracțiunii.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată public la data de 18 ianuarie 2024, orele 14.00.

Președintele ședinței,

Judecător

Iurie Iordan

Judecător

Elena Cojocari

Judecător

Marcel Juganari

Notă :

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 582/37 din 21 decembrie 2023, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Iurie Iordan de la Curtea de Apel Chișinău, fiind eliberat din funcția de judecător și vicepreședinte interimar al Curții de Apel Chișinău în baza art. 25 alin. (1) lit. a) și art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 01 ianuarie 2024.

Potrivit art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează președintele instanței. În toate cazurile, în hotărâre se menționează cauza imposibilității de a semna.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău nr. 1 din 11 ianuarie 2024, privind delegarea atribuțiilor Vicepreședintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Spoială Alexandru, s-a dispus: delegarea atribuțiilor cu privire la semnarea actelor judecătorești, în situațiile prevăzute de art. 339 alin. (8) Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Vicepreședintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Spoială Alexandru.

**Vicepreședintele intermar
al Curții de Apel Chișinău**

Alexandru Spoială